

MET YVES OP STAP

MOGELIJK ORALE SEX BIJ WOUDAAPJES.

Op donderdag negen juli struinden Tom Heijnen en ik, Yves Martens, door de Bergeijkse Visvijvers. Op de vergadering van twee juli had ik van hem vernomen dat er twee mannetjes Woudaap flink aan het roepen waren in het betreffende gebied. Na enig geslijm van mijn kant wilde hij me wel meenemen. Aldus geschiedde.

Het was een prachtige avond, mooie ondergaande zon. Hier en daar floot een kietje en kraakte een krakje. Op onze aap hoefden we niet lang te wachten. Even na negenen begon de eerste te roepen. Hij was zo'n 15 meter van ons verwijderd, maar we zagen niks door de dichte begroeiing. We installeerden ons aan de zijkant van de vijver, daar, waar we de avondzon in de rug hadden en een mooi overzicht over de vijver. Vanaf die plek konden we ook de rietkraag zien, waar de vogel zich had verschanst. Inmiddels was aan de andere kant van dezelfde vijver de tweede vogel ook gaan roepen. De avond kon niet meer stuk.

Met spanning vestigden Tom en ik onze blik op de rietkraag waar de eerste vogel zat. Het roepen was inmiddels opgehouden en we hoorden enig geritsel. Vlak daarna vloog het mannetje laag over het water, zo'n 50 meter van ons vandaan, mooi in het avondzonnetje. Tom en ik sprongen een gat in de lucht, maar toch, iets wekte onze verbazing. Ondanks al ons enthousiasme merkten wij beiden op dat de vogel een knalrode snavel had. Niet zomaar een beetje rood, maar echt ontzettend rood, van

snavelpunt tot kop.

Wat kon hier de verklaring voor zijn? Tom en ik ontwikkelden drie theorieën:

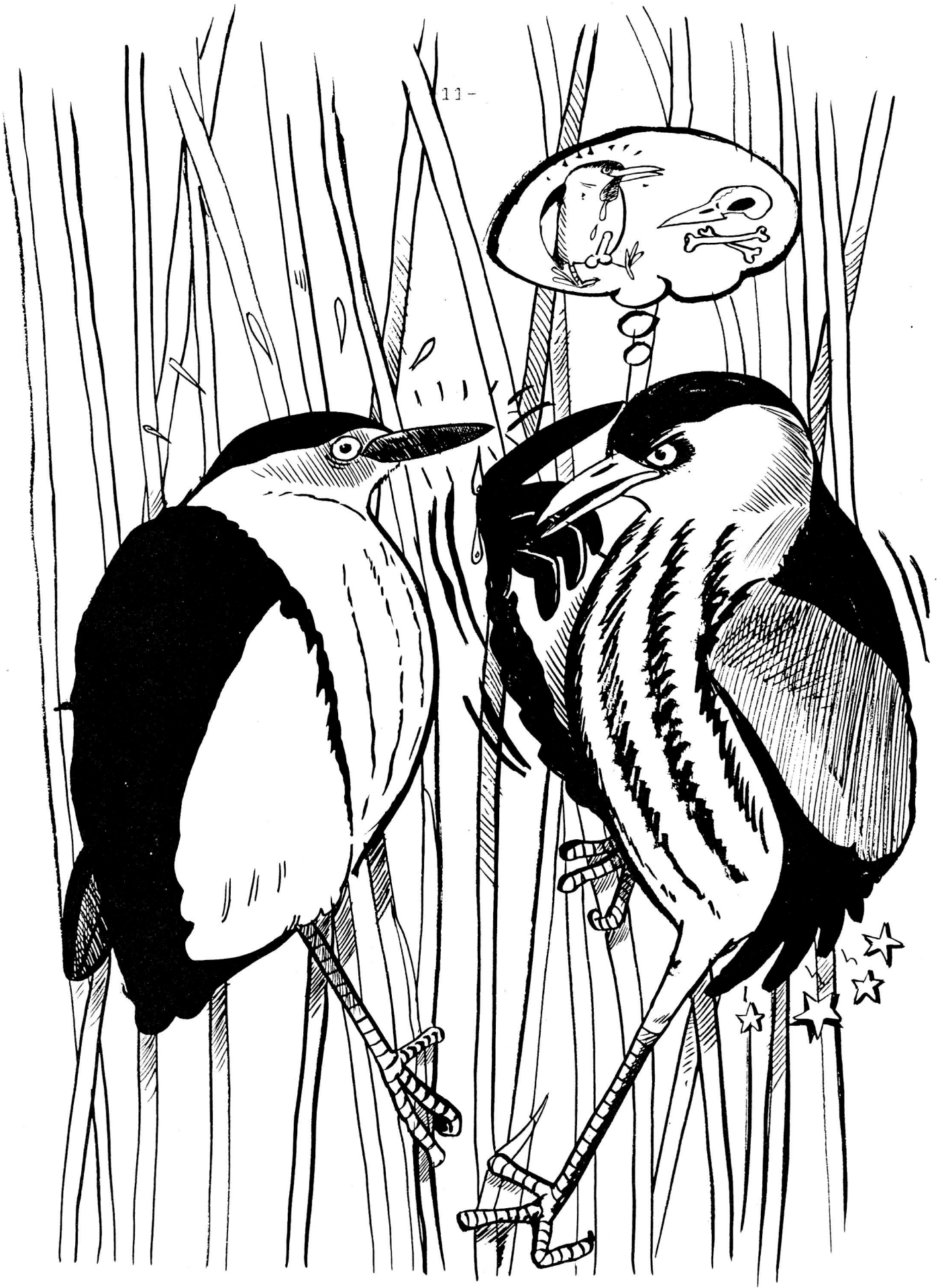
1: De vogel heeft net met zijn snavel in een gevangen vis of nest eieren gepikt. Zodoende is zijn bek tot aan zijn kop besmeurd geraakt met bloed. Daarna is het beest, misschien wel uit verveling, met zijn rode snavel naar de andere kant van de vijver gevlogen.

Echter, deze theorie achten wij niet waarschijnlijk, daar een Woudaapje zijn gevangen vis altijd in zijn geheel doorslikt. Bovendien staat de soort niet als wreed of gemeen te boek, waardoor ook de mogelijkheid "gepikt in nest eieren" vervalst.

2: Woudaapjes doen aan orale sex. Dit exemplaar heeft echter geen rekening gehouden met de periodieke ongesteldheid van het vrouwtje. Kennelijk heeft de befaap zijn vogelbek in de menstruerende cloaca van zijn partner gestoken om daarna, kokhalzend, met een rode snavel, naar de andere kant van de vijver te vliegen.

Daar wij betwijfelen of vogels überhaupt menstrueren (in de literatuur is hier vrij weinig over bekend), willen wij ook een duidelijke kanttekening plaatsen bij de tweede theorie.

3: De derde theorie luidt dan als volgt: De stoutaap heeft toch aan orale sex willen doen. Dit is hem ook gelukt, maar hij was wat ongeduldig en is iets te hardhandig te werk gegaan. De cloacale opening

van het arme wijfje is zodanig beschadigd dat zijn snavel door het vrouwelijk hemoglobine (=bloedkleurstof) rood is gekleurd. Het lompe beest is ofwel door het woedende vrouwtje weggejaagd, ofwel uit schaamte naar de andere kant van de vijver gevlogen.

Dit alles klinkt U misschien wat onwaarschijnlijk in de oren, maar U moest eens weten hoe scherp een reigersnavel wel niet kan zijn.

Hierdoor is de kans op beschadigingen tijdens dit soort praktijken erg groot.

Mocht U als vogelaar nou ook getuige zijn van een dergelijk opmerkelijk fenomeen, bij welke vogelsoort dan ook, belt U dan onmiddellijk naar Tom Heijnen (tel. 04970-16213) of ondergetekende (tel. 040-120391, na 19.00 u.). Wij wachten met spanning!

YVES MARTENS

NOTA BENE:

- Het Handbook vermeldt dat in een enkel geval de snavel van een zeer opgewonden mannetje Woudaapje een licht roodkleuring krijgt. De vogel op de visvijvers was inderdaad zeer fanatiek aan het roepen. Maar zijn snavel was zo rood, dan moeten we toch wel, zonder gekheid, met een supergeile Woudaap te maken hebben gehad. Toch lijkt dit ons de enige echt logische verklaring en betrof het hier een extreme uitzondering.

- Een week na onze waarneming heeft Lex Peeters dezelfde vogel gezien met weer een zeer rode snavel.

- Het is niet bekend of de Woudaapjes tot broeden zijn gekomen. De twee mannetjes hebben ongeveer drie weken zeer fanatiek geroepen en zijn daarna niet meer gesignaleerd. Vrouwtjes of jongen zijn er niet gezien.

- Behalve de twee mannetjes bij de Bergeijkse Visvijvers, is er nog een derde mannetje Woudaap gehoord, aan de Pastoorswei. Het bleef bij die ene waarneming.

